

BIJLAGE A BIJ METHODEBESLUIT

Nummer: 102106-89
Betreft zaak: Methodebesluit X-factor en rekenvolumina regionale netbeheerders elektriciteit derde
reguleringsperiode
Onderwerp: Beschrijving van de methode tot vaststelling van de X-factor en rekenvolumina

1	Inleiding	2
2	Bepalen van de toegestane totale inkomsten.....	5
	2.1 Schattingsfout uit de tweede reguleringsperiode.....	6
	2.2 LUP.....	6
	2.3 Regionale verschillen	6
3	Bepalen van het rekenvolume.....	15
4	Bepalen van de x-factor	16
5	Bepalen gestandaardiseerde economische kosten	19
	5.1 Inleiding	19
	5.2 Operationele kosten	19
	5.3 Afschrijvingen	20
	5.4 Vermogenskostenvergoeding.....	21
6	Samengestelde output	21
7	Continuïteit van de regulering.....	22

1 Inleiding

1. Deze bijlage beschrijft de methode die wordt gebruikt voor de berekening van de doelmatigheidskorting (hierna: x-factor) en de rekenvolumina voor de netbeheerders elektriciteit met uitzondering van de beheerder van het landelijk hoogspanningsnetwerk (hierna: netbeheerders). Bijlage B bevat het bijbehorende berekeningsmodel. De formules in deze bijlage verwijzen naar de formules in Bijlage B. Deze Bijlage is onderdeel van besluit 102106-89 van 27 juni 2006.
2. De methode in dit methodebesluit geldt voor de periode die loopt vanaf het jaar 2007 tot en met het jaar 2009 (hierna: derde reguleringsperiode). De derde reguleringsperiode bestrijkt daarmee een periode van drie jaar. Door de reguleringsperiode relatief kort te houden is het mogelijk om snel in te springen op mogelijke wijzigingen in het wettelijke kader. Bovendien wordt het systeem van maatstafconcurrentie nog relatief kort in de regulering toegepast. Een korte reguleringsperiode biedt meer flexibiliteit om het systeem aan te passen.
3. De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) hanteert in de derde reguleringsperiode, evenals in de tweede reguleringsperiode, maatstafconcurrentie als reguleringssystematiek voor de netbeheerders. Maatstafconcurrentie resulteert voor alle netbeheerders in een generieke korting op de tarieven. In het systeem van maatstafconcurrentie wordt de doelmatigheidskorting gebaseerd op de gemiddelde productiviteitsverandering van de netbeheerders. De productiviteitsverandering is de procentuele mutatie in de gestandaardiseerde economische kosten (hierna: kosten) per eenheid gestandaardiseerde output.
4. Maatstafconcurrentie is de beste manier om de gereguleerde netbeheerders van voldoende prikkels tot efficiëntie te voorzien. Netbeheerders die beter presteren dan andere netbeheerders halen een meer dan gemiddelde rentabiliteit, terwijl netbeheerders die onder het gemiddelde scoren een lagere rentabiliteit halen. Elke netbeheerder voelt daardoor voortdurend de prikkel om zo doelmatig mogelijk te opereren om zo de concurrentie bij te houden of deze voor te blijven. Daarnaast leiden eventuele sectorbrede kostenverhogingen tot een lagere x-factor waardoor dergelijke sectorbrede kosten in de volgende reguleringsperiode(n) aan de netbeheerders worden vergoed in de tarieven.
5. In de derde reguleringsperiode zijn wijzigingen in de regulering aangebracht ten opzichte van de voorgaande periode. De belangrijkste wijzigingen betreffen het afschaffen van nacalculatie, het introduceren van objectiveerbare regionale verschillen in de tarieven en

de aangepaste wijze waarop de x-factor wordt bepaald. Hieronder wordt ingegaan op deze wijzigingen.

Afschaffen nacalculatie

6. In tegenstelling tot de tweede reguleringsperiode wordt de x-factor voor de derde reguleringsperiode niet geschat. De x-factor in de derde reguleringsperiode wordt vooraf vastgesteld op basis van de jaarlijkse gemiddelde productiviteitsverandering van alle netbeheerders gedurende de tweede reguleringsperiode¹. De productiviteitsverandering die gedurende de derde reguleringsperiode wordt gerealiseerd door de netbeheerders dient in beginsel als basis voor de bepaling van de x-factor voor de vierde reguleringsperiode.
7. Doordat de nacalculatie wordt afgeschaft worden de toegestane totale inkomsten van netbeheerders niet meer herberekend op basis van het verschil tussen de geschatte en de gerealiseerde productiviteitsverandering van de netbeheerders. Op deze wijze worden de financiële voordelen van eventuele efficiëntieverbeteringen omvangrijker. Hierdoor worden de netbeheerders nog meer geprikkeld om doelmatiger te werken.

Introduceren regionale verschillen in de tarieven

8. Uit onderzoek van de Raad is gebleken dat DELTA Netwerkbedrijf B.V. (hierna: DNWB) structureel hogere kosten maakt dan andere netbeheerders, zonder dat DNWB hier iets aan kan doen. Dit wordt veroorzaakt door een zogenaamd objectiveerbaar regionaal verschil dat bestaat tussen DNWB en overige netbeheerders als gevolg van verschillende lokale omstandigheden die door hen niet kunnen worden beïnvloed. Het verschil in kosten wordt in dit geval veroorzaakt door de noodzaak om “waterkruisingen” aan te leggen in het voorzieningsgebied van DNWB. De Raad heeft besloten om de tarieven van DNWB voor dit verschil te corrigeren. Dat betekent dat DNWB relatief hogere tarieven mag vragen omdat deze netbeheerder structureel hogere kosten heeft dan de andere netbeheerders.
9. Daarnaast zal de Raad bij de vaststelling van de tarieven van verschillende netbeheerders in de derde reguleringsperiode rekening houden met het objectieerbare regionale verschil “lokale heffingen” die vanaf 1 januari 2007 in rekening worden gebracht. De correcties in de derde reguleringsperiode zullen plaatsvinden aan de hand van de actuele kosten die in de verschillende jaren gemoeid zijn met lokale heffingen. Dit betekent dat

¹ Zie hoofdstuk 4 voor een gedetailleerde beschrijving van de wijze van bepalen van de x-factor.

de desbetreffende netbeheerders relatief hogere tarieven mogen vragen, omdat deze netbeheerders structureel hogere kosten hebben².

Bepalen x-factor

10. In de tweede reguleringsperiode werd de x-factor vastgesteld door de productiviteitsverandering tussen twee verschillende jaren (2002 versus 2005) te bepalen³. De x-factor in de derde reguleringsperiode is mede gebaseerd op de *jaarlijkse* gemiddelde productiviteitsverandering van alle netbeheerders over de jaren 2003 tot en met 2005. Deze wijziging heeft als voordeel dat kostenveranderingen in de tussenliggende periode ook worden meegenomen bij het bepalen van de x-factor.

² The Brattle Group, *Regional Differences for Electricity and Gas Companies in The Netherlands* 2006 (zie Bijlage E, tabel 40, p. 62).

³ Zie hoofdstuk 4 voor een gedetailleerde beschrijving van de wijze van bepalen van de x-factor.

2 Bepalen van de toegestane totale inkomsten

11. Op basis van artikel 41b, eerste lid Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) worden de toegestane totale inkomsten jaarlijks berekend met inachtneming van de toegestane totale inkomsten van het jaar ervoor, de verandering van de consumentenprijsindex (hierna: cpi), de doelmatigheidskorting (hierna: x-factor) en de kwaliteitsterm (hierna: de q-factor). Ten einde de formules zo leesbaar mogelijk te houden is de q-factor in de formules in de methodebeschrijving achterwege gelaten (formules 1 en 2).
12. De Raad stelt op basis van artikel 41c, eerste lid E-wet de tarieven van de netbeheerders vast. Dit zijn alle tarieven over de verschillende netvlakken, en voor verschillende tariefdragers zoals bepaald in de tariefstructuur bedoeld in artikel 36 E-wet. Het somproduct van al deze tarieven met de tariefdragers waarvoor ze gelden, bepaalt de toegestane totale inkomsten voor de netbeheerder. De toegestane totale inkomsten zijn het maximum dat een netbeheerder, bij vastgestelde rekenvolumes van de tariefdragers, in rekening mag brengen. Het somproduct van alle tarieven met de rekenvolumes⁴ die voor de betreffende tarieven zijn vastgesteld dient dan ook ten hoogste gelijk te zijn aan de toegestane totale inkomsten van de netbeheerder (formule 3).
13. Zoals in randnummer 11 is neergelegd is het startpunt bij het bepalen van de toegestane totale inkomsten van een netbeheerder de toegestane totale inkomsten van de betreffende netbeheerder in het daaraan voorafgaande jaar gecorrigeerd voor de cpi en de x-factor (formule 4). De toegestane totale inkomsten in het eerste jaar van de derde reguleringsperiode worden dus gebaseerd op de toegestane totale inkomsten in het laatste jaar van de tweede reguleringsperiode aangepast voor de cpi⁵ en de x-factor. Gedurende de derde reguleringsperiode worden de toegestane totale inkomsten bepaald door de toegestane totale inkomsten van het jaar er voor te corrigeren voor cpi en de x-factor (formules 5 tot en met 7).
14. De Raad maakt, op grond van artikel 41c, tweede lid E-wet, van de mogelijkheid gebruik om de tarieven gedurende een reguleringsperiode te corrigeren voor schattingsfouten. Onder een schattingsfout wordt in ieder geval verstaan de verrekening van eventuele schattingsfouten uit de tweede reguleringsperiode, de correctie voor het op nul stellen van het landelijke uniforme producenten transporttarief (hierna: LUP) en objectiveerbare regionale verschillen.

⁴ Met uitzondering van éénmalige aansluittarieven en nieuwe categorieën.

⁵ Het betreft de cpi zoals omschreven in artikel 41b, eerste lid E-wet.

2.1 Schattingsfout uit de tweede reguleringsperiode

15. De wijze waarop de schattingsfouten, en daarmee ook de nacalculatie, over de tweede reguleringsperiode wordt bepaald, wordt vastgesteld in een apart besluit van de Raad.

2.2 LUP

16. Het LUP is tijdens de tweede reguleringsperiode (met ingang van 1 juli 2004) op nul gesteld. Dit heeft tot gevolg gehad dat de inkoopkosten van de regionale netbeheerders bij TenneT en/of bij hoger gelegen regionale netbeheerders met 110 en/of 150 kV netten zijn gestegen. Voor regionale netbeheerders met 110 en/of 150 kV netten in beheer gold tevens dat deze netbeheerders gecompenseerd dienden te worden voor gedeerde inkomsten als gevolg van de afschaffing van het LUP. De toegestane totale inkomsten van de netbeheerders waren echter aan het begin van de tweede reguleringsperiode al vastgelegd. Om de regionale netbeheerders te compenseren voor de financiële effecten die zich in de jaren 2004 tot en met 2006 hebben voorgedaan is in de tariefbesluiten extra tariefruimte toegekend aan de betreffende netbeheerders. Bovengenoemde wijze van compenseren wordt ook gehanteerd gedurende de derde reguleringsperiode.

2.3 Regionale verschillen

17. Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen op het onderzoek ORV heeft de Raad gemeend in Bijlage A een apart onderdeel te moeten wijden aan de wijze waarop voor objectieveerbare regionale verschillen zal worden gecorrigeerd in de toegestane inkomsten en welke overwegingen daarbij een rol hebben gespeeld.
18. Daartoe zal de Raad allereerst ingaan op de aanleiding van het onderzoek ORV en de wijze waarop dit onderzoek ORV is vormgegeven. Vervolgens komen de criteria aan bod die zijn gehanteerd voor het al dan niet aanmerken van een te objectiveren regionaal verschil waarvoor een correctie in de toegestane inkomsten gerechtvaardigd zou zijn. Daarna wordt ingegaan op de wijze waarop de aangedragen potentiële regionale verschillen zijn getoetst aan deze criteria en tot welk resultaat dit heeft geleid. Vervolgens wordt met betrekking tot de onderkende objectieveerbare regionale verschillen nader

toegelicht op welke wijze de tarieven hiervoor gecorrigeerd zullen worden en waarom. Tot slot wordt ingegaan op mogelijk toekomstig onderzoek naar regionale verschillen.

Aanleiding en proces onderzoek ORV

19. In de overeenkomst elektriciteit⁶ is vastgelegd:

Artikel 16 overeenkomst elektriciteit:

“Gedurende de tweede reguleringsperiode zal door DTe een onderzoek worden uitgevoerd naar het bestaan van eventuele objectieveerbare verschillen zoals verwoord in de parlementaire geschiedenis (noot 6). Onderzocht zal worden of deze objectieveerbare regionale verschillen relevant zijn voor de reguleringssystematiek waardoor tariefverhogingen dan wel tariefverlagingen gerechtvaardigd zijn. Dit onderzoek zal in ieder geval betrekking hebben op de effecten op de kostenstructuur als gevolg van de aan- of afwezigheid van waterkruisingen en de mate van decentrale opwekking (inclusief windparken) in het verzorgingsgebied van de diverse netbeheerders. Indien uit dit onderzoek blijkt dat er objectieveerbare regionale verschillen tussen netwerken bestaan die relevant zijn voor de reguleringssystematiek, zullen deze uitkomsten worden verwerkt bij het bepalen van de toegestane omzettingen in de derde reguleringsperiode. Voorts zal worden onderzocht of het Landelijk Uniform Producententarief (LUP) op de juiste wijze in de reguleringssystematiek is opgenomen.

20. Derhalve heeft DTe, namens de Raad, gedurende de tweede reguleringsperiode onderzoek laten uitvoeren naar het bestaan van eventuele objectieveerbare regionale verschillen. Ten behoeve van het onderzoek is een speciale klankbordgroep van directeuren van netbeheerders samengesteld. Aangezien de bewijslast voor het aantonen van deze regionale verschillen bij de netbeheerders ligt⁷, heeft DTe zich met name gericht op het actief faciliteren van het proces zodanig dat de netbeheerders in staat werden gesteld een maximale overeenstemming te bereiken ten aanzien van de opzet van het onderzoek, de keuze van de externe consultant (The Brattle Group, hierna: Brattle), de te onderzoeken factoren en de benodigde data om eventuele regionale verschillen objectief te kunnen vaststellen. Besluiten over het verloop van het onderzoek werden telkens door de (directeuren van) netbeheerders genomen. In de laatste fase van het onderzoek ORV is DTe in de besluitvorming een meer initiërende rol gaan vervullen

⁶ Zie de *Overeenkomst tussen de directeur DTe en de regionale netbeheerders elektriciteit met betrekking tot de regulering van de nettarieven elektriciteit in de periode 2001 t/m 2006* (Overeenkomst Regulering Nettarieven Elektriciteit (2001-2006)), d.d. 26 mei 2003, artikel 16.

⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr.7.

aangezien het niet langer mogelijk bleek om tussen netbeheerders overeenstemming te bereiken over het vervolg van het onderzoek⁸.

Criteria ORV

21. Om te bepalen of een potentieel regionaal verschil voor een correctie in aanmerking komt, is in het onderzoek ORV, als uitgevoerd door Brattle, gekeken naar:
 - De *significantie* van een ORV. Dit is getoetst aan de hand van de volgende cumulatieve criteria:
 - is een potentiële ORV *substantieel*. Substantieel is daarbij gedefinieerd als: de gemiddelde kosten voor dit ORV (over de jaren 2000-2003), uitgedrukt als percentage van de gestandaardiseerde economische kosten, overschrijden voor tenminste één netbeheerder het sectorgemiddelde met meer dan 1%-punt; en
 - is een potentiële ORV *houdbaar over de tijd* (zijn de meer- of minderkosten voor een netbeheerder ten opzichte van de overige netbeheerders structureel van aard).
 - De *objectiveerbaarheid* van een ORV, dat wil zeggen: niet-beïnvloedbaar door het management en objectief vast te stellen.

22. De significantie van een ORV is in eerste instantie beoordeeld door alle door de netbeheerders ingediende data te onderzoeken. Tijdens het onderzoek bleek echter dat een groot deel van de opgeleverde data niet voldeed aan de tussen de netbeheerders en DTe gezamenlijk overeengekomen betrouwbaarheidseisen, namelijk die van een goedkeurende accountantsverklaring. Met name voor de technische gegevens bleek het in veel gevallen niet mogelijk om de opgeleverde data te voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Aangezien het bij dit onderzoek ORV gaat om financiële correcties van potentieel grote omvang heeft DTe, na overleg met de netbeheerders, besloten om minimale eisen te blijven hanteren. Voor technische gegevens is bepaald dat een verklaring van de accountant dat de betreffende data aansluiten bij de technische administratie afdoende is. Voor financiële gegevens is de oorspronkelijke eis van een goedkeurende accountantsverklaring gehandhaafd.

23. Uiteindelijk zijn voor elektriciteit elf potentiële regionale verschillen⁹ onderzocht. Daarvan bleken enkel de potentiële regionale verschillen “waterkruisingen” en “lokale

⁸ Het betrof de betrouwbaarheidseisen waaraan de data zouden moeten voldoen die zouden worden betrokken bij de analyses.

heffingen” aan bovenstaande criteria te voldoen, waardoor zij als een ORV konden worden aangemerkt.

24. De Raad heeft diverse reacties ontvangen van netbeheerders, waaruit blijkt dat zij van mening zijn dat ook het onderzochte verschil “aansluitdichtheid” als regionaal verschil erkend zou moeten worden. Echter, uit de statistische analyses, verricht door Brattle in het kader van het onderzoek ORV, valt geen eenduidig verband af te leiden tussen aansluitdichtheid en kosten op basis waarvan kan worden geconcludeerd dat aansluitdichtheid een objectieveerbaar regionaal verschil is. Ook uit een aanvullend verrichte literatuurstudie blijkt niet dat een dergelijk eenduidig verband op voorhand is aan te duiden. De Raad ziet echter wel voldoende aanleiding om nader onderzoek te verrichten naar het potentiële ORV aansluitdichtheid. Dit wordt verderop in deze bijlage nader toegelicht.

Algemene uitgangspunten correcties waterkruisingen en lokale heffingen

25. Op basis van het onderzoek ORV komt de Raad tot de conclusie dat een correctie in de toegestane inkomsten voor waterkruisingen en lokale heffingen gerechtvaardigd is. Hieronder wordt een aantal algemene uitgangspunten geformuleerd die de Raad hanteert bij het verwerken van de correcties voor waterkruisingen en lokale heffingen.

Correctie voor lokale heffingen en samenhang met voorstel tot afschaffen precarioheffing

26. De Tweede Kamer heeft een motie aangenomen waarin zij het kabinet verzoeken om de precarioheffing af te schaffen per 1 januari 2007¹⁰. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voornemens om, namens het Kabinet, deze motie uit te voeren¹¹. Bij het wegvallen van de precarioheffing zullen “lokale heffingen” niet langer als een objectieveerbaar regionaal verschil kunnen worden aangemerkt. Het regionale verschil voldoet dan niet langer aan het criterium van significantie. Derhalve vervalt op dat moment de noodzaak voor het doorvoeren van een correctie¹².
27. In het ontwerp-methodebesluit loopt de Raad vooruit op de voorgenomen afschaffing van de precarioheffing per 1 januari 2007 en geeft aan derhalve niet te zullen corrigeren

⁹ The Brattle Group, *Regional Differences for Gas and Electricity Companies in The Netherlands*, 2006 (p. 40): waterkruisingen, lokale heffingen, afnemersgedrag, piekbelasting, grondsoort, decentrale opwekking, omleggingen, inkoop hoogspanningsdiensten, zoute lucht, bevolkingsdichtheid en aansluitdichtheid.

¹⁰ Motie De Pater-Van der Meer, Tweede Kamer, vergaderjaar 2004 – 2005, 29 800 B, nr. 9.

¹¹ Dit is in een brief van dit Ministerie aan de Tweede Kamer meegedeeld (Tweede Kamer, vergaderjaar 2004 – 2005, 26 213, nr. 17).

¹² The Brattle Group, *Regional Differences for Gas and Electricity Companies in The Netherlands*, 2006 (p. 41).

voor lokale heffingen in de 3^e reguleringsperiode die start op 1 januari 2007. De Raad is van mening dat hij in haar belangenafweging een beleidsvoornemen van het kabinet kan betrekken. Bij deze belangenafweging heeft de Raad betrokken dat het nu vormgeven van een correctie die waarschijnlijk in de nabije toekomst weer moet worden teruggedraaid (onnodig) administratieve lasten veroorzaakt bij zowel de netbeheerders als de Raad. Ook het feit dat het voor netbeheerders financieel niet uitmaakt of een eventuele correctie later alsnog wordt doorgevoerd indien blijkt dat de voorgenomen afschaffing van de precarioheffing wordt uitgesteld of vervalt, heeft in de afweging van de Raad een rol gespeeld. Echter in de verschillende zienswijzen heeft een aantal netbeheerders aangegeven prijs te stellen op meer duidelijkheid over de wijze waarop een eventuele correctie voor lokale heffingen zou worden doorgevoerd in het geval dat de afschaffing van de precarioheffing wordt uitgesteld dan wel komt te vervallen. Derhalve heeft de Raad besloten om in het methodebesluit alvast meer duidelijkheid te geven ten aanzien van een correctie voor lokale heffingen om zo netbeheerders zo veel mogelijk zekerheid op voorhand te bieden over hun toegestane inkomsten (en afnemers ten aanzien van de te verwachten tarieven). Echter, zodra de precarioheffing wordt afgeschaft, zal vanaf dat moment de correctie op nul worden gesteld en in de eerstmogelijke jaarlijkse tariefvaststelling worden verwerkt.

28. Bij afschaffing van de precarioheffing zal (niet langer) worden gecorrigeerd voor in het verleden afgekochte precarioheffing. De Raad is van mening dat kosten die samenhangen met precarioheffing weliswaar een objectiveerbaar regionaal verschil vormen, maar de wijze waarop de netbeheerder besluit of besloten heeft deze kosten te voldoen niet. De Raad acht het niet redelijk dat een managementbeslissing van sommige netbeheerders om de precarioheffing af te kopen ertoe zou leiden dat afnemers deze kosten in de toekomstige tarieven krijgen doorberekend terwijl de precarioheffing inmiddels is afgeschaft. Bovendien is de Raad van mening dat netbeheerders die de precarioheffing hebben afgekocht deze kosten zouden moeten verhalen op de betreffende gemeente(n), waterschap(pen) of provincie(s) en niet op afnemers.
29. Tot slot merkt de Raad op dat hij, in tegenstelling tot hetgeen was opgenomen in het ontwerp-methodebesluit, heeft besloten bij het wegvallen van de precarioheffing geen correctie toe te passen voor de precarioheffing die op dat moment nog in de tarieven (toegestane tariefinkomsten) is verwerkt. Reden hiervoor is dat dit naar verwachting geen substantieel bedrag zal zijn en het exacte bedrag moeilijk is vast te stellen, waardoor de baten niet opwegen tegen de lasten. Dit betekent dat alle netbeheerders een klein en tijdelijk financieel voordeel hebben bij afschaffing van de precarioheffing tot het moment dat de tarieven via de x-factor naar het nieuwe efficiënte niveau worden gebracht. Door middel van de productiviteitsmeting zal de afschaffing van de precarioheffing te zijner tijd automatisch in de x-factor worden verwerkt. Afhankelijk van de mogelijke

inwerkingtreding van het Splitsingswetvoorstel, en het moment van afschaffing van de precarioheffing, kan dit 1 tot maximaal 3 jaar duren.

Zero sum principe

30. Oorspronkelijk was de Raad van mening dat voor elke ORV het *zero sum* principe zou moeten gelden. Dit houdt in dat het gemiddelde tariefniveau in Nederland door de verwerking van regionale verschillen ongewijzigd blijft. Het onderzoek ORV zou bij toepassing van dit principe enkel leiden tot verschuivingen van financiële middelen van netbeheerders met relatieve kostenvoordelen naar netbeheerders met relatieve kostennadelen als gevolg van objectiveerbare regionale verschillen. Dit komt tevens tot uitdrukking in de overeenkomst waarin wordt gesproken over kostenvoordelen dan wel -nadelen.
31. Het *zero sum* principe is uiteindelijk losgelaten omdat het voor de onderkende ORV's waterkruisingen en lokale heffingen niet zinvol (en mogelijk) was¹³ om het *zero sum* principe te hanteren. Evenmin zijn duidelijke kostenverlagende factoren geïdentificeerd. Het in dit geval hanteren van het *zero sum* principe, waarbij tariefsverhogingen van netbeheerders met meerkosten voor objectiveerbare regionale verschillen worden opgebracht door tariefsverlagingen van netbeheerders met minderkosten voor objectiveerbare regionale verschillen, zou ertoe leiden dat de tariefinkomsten van deze laatste categorie netbeheerders onder het efficiënte inkomstenniveau terecht kunnen komen. Onder deze omstandigheden acht de Raad toepassing van het *zero sum* principe onredelijk.

Terugwerkende kracht

32. De ORV-correcties voor waterkruisingen en lokale heffingen worden vanaf de derde reguleringsperiode in de tarieven verwerkt. Daarbij wordt geen correctie met terugwerkende kracht over de eerste en tweede reguleringsperiode toegepast. Weliswaar valt uit de wetsgeschiedenis op te maken dat vanaf 1998/1999 de mogelijkheid wordt genoemd dat netbeheerders objectiveerbare regionale verschillen kunnen aandragen waarvoor de tarieven gecorrigeerd kunnen worden. De wet- en wetsgeschiedenis verplichten de Raad echter niet tot het toepassen van een correctie met terugwerkende kracht tot 2001 (aanvang eerste reguleringsperiode), of zelfs vanaf 1998/1999, voor elk

¹³ Het betreft hier de ORV's waterkruisingen en lokale heffingen waarvan de kosten naar verwachting nog niet of nauwelijks in het uniforme eindpunt zitten (tariefdoelstelling 2006) aangezien de benchmark is gebaseerd op enkel efficiënte netbeheerders. Ook kan om andere redenen worden beargumenteerd dat specifiek voor het ORV lokale heffingen toepassing van het *zero sum* principe niet zinvol is.

eventueel in de toekomst aangedragen objectiveerbaar regionaal verschil. De Raad acht terugwerkende kracht niet in het belang van netbeheerders, investeerders en afnemers, omdat het toepassen van terugwerkende kracht leidt tot onzekerheid over de rechtmatigheid van vroegere tariefinkomsten en het verloop van toekomstige inkomsten. Toepassing van terugwerkende kracht in deze situatie zou immers een precedent vormen die leidt tot de vraag of toepassing van terugwerkende kracht in meerdere situaties mogelijk zou moeten zijn. Dit acht de Raad niet wenselijk. Daarnaast is terugwerkende kracht niet aan de orde, aangezien de methodebesluiten over de eerste en tweede reguleringsperiode niet meer vatbaar zijn voor bezwaar en/of beroep.

Artikel 41c E-wet

33. De Raad wil, waar mogelijk, de ORV-correcties voor waterkruisingen en lokale heffingen op termijn zo structureel mogelijk vormgeven, namelijk in de toegestane tariefinkomsten van de betreffende netbeheerders. Het is echter juridisch gezien niet mogelijk om af te wijken van de wijze van bepaling van de toegestane inkomsten, zoals die is vastgelegd in artikel 41b, eerste lid, sub d E-wet.
34. Voor de derde reguleringsperiode kiest de Raad er daarom voor om de ORV-correcties te verwerken op grond van artikel 41c E-wet. Op grond van dit artikel heeft de Raad de bevoegdheid om de tarieven in een jaar te corrigeren indien deze op basis van onjuiste gegevens zijn vastgesteld. De wijze van correctie wordt hieronder per ORV nader toegelicht.

Waterkruisingen

35. De Raad zal corrigeren voor de *meerkosten* van waterkruisingen. In de derde reguleringsperiode worden de totale meerkosten voor waterkruisingen in de tarieven verwerkt. Hiertoe worden de totale meerkosten, ad EUR 2.748.959, met toepassing van de wettelijke formule uit artikel 41b, eerste lid, sub d E-wet geïndexeerd naar 2007 en overige jaren van de derde reguleringsperiode. Deze methodiek leidt ertoe dat alle factoren die zorgen voor hogere of lagere benodigde tariefinkomsten voor netbeheerders (zoals inflatie, kwaliteit, vermogenskosten en productiviteit) automatisch tot uitdrukking komen in de vergoeding voor de meerkosten van waterkruisingen. Het aldus verkregen bedrag wordt opgeteld bij de toegestane tariefinkomsten voor DNWB en in de tarieven verrekend. In onderstaande tabel 1 zijn de relevante bedragen voor de ORV-correctie voor waterkruisingen van DNWB opgenomen.